

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 6.10.2011
COM(2011) 611 окончателен

2011/0273 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно специални разпоредби за подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие по цел „Европейско териториално сътрудничество“

{SEC(2011) 1138 final}

{SEC(2011) 1139 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

На 29 юни 2011 г. Комисията прие предложение за следващата многогодишна финансова рамка за периода 2014—2020 г. — бюджет за изпълнение на стратегията „Европа 2020“. В предложението си Комисията застъпва решението, че политиката на сближаване трябва да остане съществена част от следващия финансов пакет, и подчертава ключовата ѝ роля за изпълнението на стратегията „Европа 2020“.

Комисията предлага редица важни промени в начина, по който се разработва и изпълнява политиката на сближаване. Основните акценти в предложението включват съсредоточаване на финансирането върху по-малко на брой приоритети, по-добре обвързани със стратегията „Европа 2020“, наблягане върху резултатите, проследяване на напредъка, постигнат по договорените цели, засилено използване на условия и опростяване на изпълнението.

С настоящия регламент се определят общите разпоредби, които уреждат европейското териториално сътрудничество. Регламентът стъпва на предприетите действия след публикуването на Четвъртия доклад за сближаването през май 2007 г., в който се очертават основните предизвикателства пред регионите през следващите десетилетия и се открива дебат за бъдещата политика на сближаване. На 9 ноември 2010 г. Комисията прие Петия доклад за сближаването, в който се анализират социално-икономическите тенденции и се набелязват ориентири за бъдещата политика на сближаване.

Политиката на сближаване е основният инвестиционен инструмент, по който се предоставя подкрепа за основните приоритети на Съюза, залегнали в стратегията „Европа 2020“. За постигането на тази цел акцент се поставя върху държавите и регионите с по-големи потребности. Един от най-големите успехи на ЕС е това, че успява да повиши жизнения стандарт на всички свои граждани. Той постига това не само като подпомага развитието и растежа на по-бедните държави-членки и региони, но и благодарение на ролята си в интегрирането на единния пазар, чийто размер позволява на всички части на ЕС — богати и бедни, големи и малки — да разполагат с достъп до пазари и да реализират икономии от мащаба. Оценката на Комисията за разходите за политиката на сближаване през миналите години показва много примери за добавена стойност и за инвестиции, създаващи растеж и работни места, които нямаше да могат да бъдат направени без подкрепата от бюджета на ЕС. Резултатите обаче сочат и известна разпиляност на въздействието и липса на приоритети. В момент на недостиг на публични средства и на по-голяма от всякога нужда от стимулиращи растежа инвестиции Комисията реши да предложи важни промени в политиката на сближаване.

Предложението е част от законодателния пакет за политиката на сближаване за периода 2014—2020 г. Като една от целите на политиката на сближаване европейското териториално сътрудничество предлага рамка за изпълнение на съвместни действия и обмен на политики между участници на национално, регионално и местно равнище от различни държави-членки. Това е още по-важно, като се има предвид, че предизвикателствата пред държавите-членки и регионите все повече надхвърлят националните/регионалните граници и изискват съвместни действия и сътрудничество на подходящо териториално равнище. Така европейското териториално сътрудничество

може съществено да допринесе и за постигане на залегналата в Договора нова цел за териториално сближаване.

Европейското териториално сътрудничество е особено ценно, тъй като:

- Трансграничните проблеми могат да се решават най-ефективно чрез сътрудничеството на всички засегнати региони, така че да се избегнат непропорционално висока цена за едни и безплатни облаги за други (например при трансгранично замърсяване на околната среда).
- Сътрудничеството може да осигури ефективен механизъм за споделяне на добри практики и за разпространение на знания и ноу-хау (например за повишаване на конкурентоспособността).
- Сътрудничеството може да гарантира по-ефективно решение на конкретен проблем благодарение на икономии от мащаба и натрупване на критична маса (създаване на групи за развитие на научните изследвания и иновациите).
- Координирането на секторни политики, действия и инвестиции в трансграничен или транснационален мащаб може да доведе до по-добро управление.
- Взаимоотношенията със съседите на ЕС чрез програми за сътрудничество по външните граници на Съюза могат да допринесат за сигурност, стабилност и взаимноизгодни връзки.
- В определени области, като морските басейни и крайбрежните региони, сътрудничеството и транснационалните действия са незаменими за подкрепа на растежа, заетостта и екосистемното управление.

Принципната ориентация на бъдещата политика на сближаване важи и в областта на европейското териториално сътрудничество. Поради това предложеният регламент е в съзвучие със стратегията „Европа 2020“ и съдържа мерки за по-голяма ефективност на интервенциите по фондовете, както и цялостно опростен подход към изпълнението.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОТ ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

2.1. Консултации и експертни становища

Регламентът се опира на проведени на широка основа консултации със заинтересованите страни, в т.ч. с държавите-членки, регионите и социалните и икономическите партньори.

От 12 ноември 2010 г. до 31 януари 2011 г. бяха проведени публични консултации по заключенията от Петия доклад за сближаването. Бяха получени общо 444 мнения. Становища изразиха държави-членки, регионални и местни органи, социални партньори, заинтересовани европейски организации, неправителствени организации, граждани и други заинтересовани страни. В рамките на публичната консултация бяха

поставени редица въпроси за бъдещето на политиката на сближаване. Обобщение на резултатите беше публикувано на 13 май 2011 г.¹

При подготовката на регламента са използвани резултатите от последващите оценки на програмите ИНТЕРРЕГ за 2000—2006 г.², „Доклад относно цел 3“³ на Европейския парламент, както и много проучвания и експертни становища, например по линия на програма ИНТЕРАКТ. Експертни становища бяха получени и от Групата на високо равнище за обсъждане на бъдещата политика на сближаване; в състава ѝ влизат експерти от националните администрации, които в рамките на две срещи обсъдиха по-конкретно европейското териториално сътрудничество.

Резултатите от публичните консултации по Петия доклад за сближаването показват широко споделяно единодушие за голямата добавена стойност на европейското териториално сътрудничество. Въпреки това бяха изразени призови за по-голямо уеднаквяване на правилата и процедурите във всички държави-членки⁴. Редица становища от държавите-членки подчертават и необходимостта от отделен регламент или отделна правна уредба за програмите за сътрудничество, по-добре съобразена с многонационалния им характер⁵.

Съществен акцент в последващата оценка е констатацията, че програмите за териториално сътрудничество невинаги се насочват към ограничен кръг приоритетни теми, а възприемат стратегии за широк фронт на интервенции, което затруднява постигането на ясно определимо въздействие⁶. Друга основна препоръка е свързана с необходимостта да се създаде по-активно текущо взаимодействие с програмите за сближаване и конкурентоспособност, както и с други програми за териториално сътрудничество, които се изпълняват в същия програмен район, за да се осигурят допълняемост, координация и синергии. В оценката изрично се препоръчва да бъде разработен по-допълващ се и интегриран подход за периода след 2013 г.⁷

Експертите в Групата на високо равнище също подчертаха необходимостта от по-голяма координация и стратегическа насоченост както на цялата политика, така и на равнището на отделните програми⁸. Те посочиха също така, че трябва да се заздравят връзките с програмите за сближаване и конкурентоспособност, и призоваха за

---

¹ „Резултати от публичната консултация по заключенията от Петия доклад относно икономическото, социалното и териториалното сближаване — Брюксел“, работен документ на службите на Комисията, SEC(2011) 590 окончателен, 13.5.2011 г.

² „Инициатива на Комисията ИНТЕРРЕГ III (2000—2006 г.): последваща оценка“, Пантея и партньори, май 2010 г.

³ „Доклад относно цел 3:Предизвикателство пред териториалното сътрудничество — бъдеща програма за трансгранично и междурегионално сътрудничество и за сътрудничество между съседни страни ((2010/2155(INI))“, приет на 23 юни 2011 г.

⁴ „Резултати от публичната консултация по заключенията от Петия доклад за икономическото, социалното и териториалното сближаване — Брюксел“, работен документ на службите на Комисията, SEC(2011) 590 окончателен, 13.5.2011 г.

⁵ Становища от Франция, Унгария, Австрия, Малта, Италия, Испания и Румъния.

⁶ „Инициатива на Комисията ИНТЕРРЕГ III (2000—2006 г.): последваща оценка“, Пантея и партньори, май 2010 г., стр. 3—4.

⁷ „Инициатива на Комисията ИНТЕРРЕГ III (2000—2006 г.): последваща оценка“, Пантея и партньори, май 2010 г., стр. 9.

⁸ „Група на високо равнище за обсъждане на бъдещата политика на сближаване — доклад от четвъртата проведена среща, 25—26 март 2010 г.“, стр. 2.

въвеждането на специална нормативна уредба в областта на териториалното сътрудничество, общо хармонизиране на приложимите правила и опростяване⁹.

В доклада от парламента се изтъква необходимостта от по-добро интегриране на европейското териториално сътрудничество на всички равнища на стратегическо планиране, по-добра координация на програмирането между програмите за сътрудничество и регионалните програми и опростяване на прилагането чрез приемането на отделен регламент в областта на сътрудничеството, който по-добре отразява неговата специфика¹⁰.

2.2. Оценка на въздействието

Вариантите, които бяха оценени в оценката на въздействието, се отнасят до подобряване на стратегическата насоченост и координацията между програмите за сътрудничество и регионалните програми. Бяха разгледани варианти за продължаване на статуквото (широко формулирани приоритети без институционализирана връзка между програмите за сътрудничество и регионалните програми); сценарий, който набляга на тематична концентрация и интеграция на сътрудничеството в обща стратегическа рамка (ограничен брой тематични цели, от които трансграничните и транснационалните програми могат да избират, и интеграция на аспектите на сътрудничеството в общата стратегическа рамка и договора за партньорство); и накрая сценарий, при който аспектите на сътрудничеството изцяло се интегрират в регионалните програми, без да са необходими отделни програми за сътрудничество. Предпочетен беше вторият вариант, тъй като той ще гарантира по-добра насоченост към европейските приоритети, ще засили логиката на интервенциите по програмите и ще осигури по-добра връзка и съгласуваност с регионалните програми.

Вследствие на проведените консултации и оценка на въздействието и на получените становища законодателното предложение за Регламент за общоприложими разпоредби предвижда тясна интеграция на европейското териториално сътрудничество както в общата стратегическа рамка и договора за партньорство, така и в свързаните с тях процедури за отчетност. Освен това като част от програмните документи залягат елементи на сближаване между регионалните програми и програмите за сътрудничество, които се изпълняват в един и същи район. Това ще доведе до по-добра съгласуваност на политиката на сближаване като цяло.

С цел да се осигури по-добре съобразена рамка за програмите за сътрудничество се предлага да бъде приет отделен регламент за програми за европейско териториално сътрудничество. Регламентът съдържа разпоредби за тематична концентрация и по-голям акцент върху резултатите, както и редица елементи за опростяване (вж. по-долу).

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

В член 174 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се призовава за действия на Европейския съюз, които укрепват неговото икономическо, социално и териториално сближаване и насърчават цялостното му хармонично

---

⁹ „Група на високо равнище за обсъждане на бъдещата политика на сближаване — доклад от петата проведена среща, 7—8 юни 2010 г.“, стр. 6.

¹⁰ „Доклад относно цел 3: Предиизвикателство пред териториалното сътрудничество — програма за трансгранично и междурегионално сътрудничество и за сътрудничество между съседни страни ((2010/2155(INI))“, приет на 23 юни 2011 г.

развитие, като намаляват неравенството между нивата на развитие на различните региони и насърчават развитието на най-необлагодетелстваните региони.

Целта за икономическо, социално и териториално сближаване се подпомага от три фонда на ЕС. Съгласно член 176 от ДФЕС Европейският фонд за регионално развитие има за цел да подпомага развитието и структурното приспособяване на изоставащите региони и регионите със западаща индустрия.

В член 174 е посочено, че специално внимание се обръща на селските райони, на районите, засегнати от индустриалния преход, както и на регионите, които са засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, като най-северните региони с много ниска гъстота на населението и островните, трансграничните и планинските региони.

В член 349 на ДФЕС е посочено, че се приемат специфични мерки, които отчитат структурното икономическо и социално състояние на най-отдалечените региони, утежнено от някои специфични особености, които се отразяват тежко на тяхното развитие. Тези специфични мерки включват условия за достъп до структурните фондове.

Предлага се отделен регламент за европейско териториално сътрудничество, който отчита по-добре характера на програмите с участието на много държави и предвижда по-конкретни разпоредби за програмите и операциите за сътрудничество в отговор на исканията, изразени от голям брой заинтересовани страни. С предложението се определя обхватът на Европейския фонд за регионално развитие по отношение на цел „Европейско териториално сътрудничество“. Определят се приоритетните цели и организацията на ЕФРР, критериите за допустимост, наличните финансови средства и критериите за разпределението им. Посочва се също уредбата за изпълнение, включително разпоредби за финансово управление и контрол. Регламентът за общоприложимите разпоредби и Регламентът за ЕФРР се прилагат при спазване на предвидените в настоящия регламент специални разпоредби.

Правният инструмент и видът на мярката (т.е. финансиране) са определени в ДФЕС, който представлява правното основание за структурните фондове и посочва, че задачите, приоритетните цели и организацията на структурните фондове се определят с регламенти. С оглед на гореизложеното предложението за отделен регламент се обосновава с необходимостта приложимите за фондовете общи разпоредби и Регламентът за ЕФРР да бъдат пренесени в контекста на сътрудничеството.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението на Комисията за многогодишната финансова рамка предвижда сума в размер на 376 млрд. EUR за икономическо, социално и териториално сближаване за периода 2014—2020 г.

Предложен бюджет за 2014—2020 г.	млрд. EUR
По-слабо развити региони	162,6
Региони в преход	39
По-силно развити региони	53,1
Териториално сътрудничество	11,7
Кохезионен фонд	68,7

Допълнителни средства за най-отдалечените и слабо населените региони	0,926
Механизъм за свързване на Европа за транспорта, енергетиката и ИКТ	40 млрд. EUR (и допълнителни 10 млрд. EUR, заделени в рамките на Кохезионния фонд)

*Всички цифри са по постоянни цени от 2011 г.

В предложениия регламент е посочено следното разпределение на предвидените средства за териториално сътрудничество между различните компоненти на сътрудничество:

- а) 73,24 % (или общо 8 569 000 003 EUR) за трансгранично сътрудничество;
- б) 20,78 % (или общо 2 431 000 001 EUR) за транснационално сътрудничество;
- в) 5,98 % (или общо 700 000 000 EUR) за междурегионално сътрудничество.

5. ОБОБЩЕНИЕ НА СЪДЪРЖАНИЕТО НА РЕГЛАМЕНТА

Приемането на отделен регламент за ЕТС има за цел да позволи по-ясно изложение на спецификата на ЕТС, което ще улесни изпълнението, тъй като понятийният апарат може да бъде пряко съобразен с характера на програмите за сътрудничество, в които участват много държави. В този смисъл при необходимост в предложението се споменава участието на трети държави с цел да бъдат отразени по-добре реалните измерения на сътрудничеството. По-систематично е застъпена и ролята, която могат да изиграят в областта на сътрудничеството европейските групи за териториално сътрудничество (ЕГТС).

С регламента се определя обхватът на ЕФРР по отношение на цел „Европейско териториално сътрудничество“.

В предложението са посочени наличните финансови средства за всеки поток и критериите за отпускането им на държавите-членки. Това включва и продължаване на механизма за прехвърляне на средства за дейности за сътрудничество по външните граници на Съюза, за които се предоставя подкрепа по линия на Европейския инструмент за съседство и партньорство и Инструмента за предприсъединителна помощ. Насърчават се синергии и допълняемост между програми по цел „Европейско териториално сътрудничество“ и програми, финансирани по външните инструменти.

Нов елемент в предложението са разпоредбите за тематична концентрация и инвестиционни приоритети. Това трябва да се разглежда в общия контекст на по-добра стратегическа насоченост на програмите с акцент върху резултатите. Програмите могат да избират ограничен брой приоритети от тематична гама, обвързана със съответстващи инвестиционни приоритети, като по този начин се гарантира акцент върху европейските приоритети и интервенции, при които сътрудничеството ще донесе най-голяма добавена стойност. Освен това критериите за избор са формулирани по-стриктно, за да се гарантира, че финансови средства получават действително съвместни

операции. В програмите ще бъде включена и рамка на изпълнението със специфични за отделните програми етапни цели, спрямо които може да се оценява напредъкът.

През програмния период 2007—2013 г. възникнаха нови форми на териториално сътрудничество — специално съобразени решения за преодоляване на макрорегионалните предизвикателства. По искане на Европейския съвет Комисията изготви две макрорегионални стратегии за регионите на Балтийско море и река Дунав¹¹. Освен това съществен елемент от интегрираната морска политика е систематичният подход за интегрирани действия в рамките на морската политика и политиката за крайбрежните региони с оглед на морските басейни и екосистемите. Макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни представляват интегрирани инструменти на широка основа; те обхващат няколко държави-членки и региони и наблягат върху съгласуваност на политиките и финансовите средства за по-голяма последователност на политиката и по-голямо въздействие на публичните разходи. Като се има предвид евентуално припокриване между съществуващите и бъдещите макрорегиони, морски басейни и транснационални програмни райони, предложеният регламент изрично предвижда възможност в рамките на транснационалното сътрудничество да се предоставя подкрепа за разработване и изпълнение на макрорегионални стратегии и програми за морските басейни (включително по външните граници на ЕС).

Рационализирани са редът и условията за изпълнение на програмите за сътрудничество. Намалява се броят на органите, които участват в изпълнението на програмите, и по-ясно се определят техните роли и отговорности. Въвеждат се по-прецизни изисквания за съдържанието на програмите за сътрудничество и за докладите за изпълнението, за да се намали административната тежест за органите по програмите. Определят се общи показатели за по-добро установяване на крайните продукти и се засилва цялостният акцент върху резултатите.

В предложението се предвижда по-голяма хармонизация на правилата. Правилата за допустимост ще се определят на равнището на ЕС или от мониторинговия комитет за цялата програма. Национални правила ще се прилагат само при липсата на такива правила. Това ще улесни съвместен подход при провеждането на проверките на управлението и одита от страна на одитиращия орган, което ще допринесе за по-голяма хармонизация в тази област.

На последно място, удължаването на срока на правилото за отмяна на поетите задължения и специалните разпоредби за прилагането на правилата за държавната помощ и за преизчисляването на чужда валута в евро допълнително ще улеснят изпълнението на програмите.

---

¹¹ Съобщение на Комисията „Стратегия на Европейския съюз за региона на Балтийско море“, COM (2009) 248, 10.6.2009 г. и Съобщение на Комисията „Стратегия на Европейския съюз за региона на река Дунав“, Брюксел, 8.12.2010 г., COM(2010) 715.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно специални разпоредби за подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие по цел „Европейско териториално сътрудничество“

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 178 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹²,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите¹³,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Съгласно член 176 от Договора Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР) е предназначен да подпомага преодоляването на основните различия между регионите в Съюза. В съответствие с член 174 от Договора ЕФРР допринася за намаляване на неравенството между нивата на развитие на различните региони и изостаналостта на най-необлагодетелстваните региони, сред които се обръща специално внимание на региони, засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, като островните, трансграничните и планинските региони.
- (2) Общите разпоредби за ЕФРР, Европейския социален фонд („структурните фондове“) и Кохезионния фонд (заедно със „структурните фондове“: „фондовете“) са изложени в Регламент (ЕС) № [...] /2012 от [...] за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство, обхванати от общата стратегическа рамка, и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1083/2006¹⁴ [Регламент за

¹² ОВ С , г., стр. .

¹³ ОВ С , г., стр. .

¹⁴ ОВ L , г., стр. .

общоприложимите разпоредби — РОР]. В същия регламент са предвидени специални разпоредби относно вида дейности, които могат да бъдат финансирани от ЕФРР по целите, определени в Регламент (ЕС) № /2012 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1080/2006¹⁵ [Регламент за ЕФРР]. Посочените регламенти не са изцяло адаптирани към специфичните потребности на цел „Европейско териториално сътрудничество“, при която си сътрудничат най-малко две държави-членки или държава-членка и трети държави. Поради това е необходимо да се определят специални разпоредби за цел „Европейско териториално сътрудничество“ относно нейното приложно поле и географски обхват, финансови средства, инвестиционни приоритети и концентрация, програмиране, мониторинг и преглед, техническа помощ, финансова подкрепа и допустимост, управление, контрол, акредитация и финансово управление.

- (3) С цел да се увеличи добавената стойност на политиката на сближаване на Съюза специалните разпоредби следва да доведат до значително опростяване на всички равнища: бенефициери, органи по програмите, участващи държави-членки и трети държави, както и на равнището на Комисията.
- (4) По цел „Европейско териториално сътрудничество“ ЕФРР предоставя подкрепа за трансгранично, транснационално и междурегионално сътрудничество.
- (5) Трансграничното сътрудничество има за цел преодоляването на общи предизвикателства, установени съвместно в граничните региони (като затруднен достъп, неподходяща среда за стопанска дейност, липса на мрежови структури между местната и регионалната администрация, научни изследвания, иновации и навлизане на информационни и комуникационни технологии, замърсяване на околната среда, предотвратяване на риска, отрицателни нагласи към гражданите на съседни държави), и използването на неоползотворения потенциал в граничната област (развитие на трансгранични бази и групи за научни изследвания и иновации, трансгранична интеграция на трудовия пазар, сътрудничество между университети или здравни центрове) чрез засилен процес на сътрудничество за общото хармонично развитие на Съюза. По трансгранични програми между Северна Ирландия и граничните райони на Ирландия за подкрепа на мира и помирението ЕФРР допринася за насърчаване на социалната и икономическата стабилност в съответните региони, най-вече с действия, които съдействат за сближаване между общностите.
- (6) Транснационалното сътрудничество има за цел укрепване на сътрудничеството чрез действия, благоприятстващи интегрираното териториално развитие и обвързани с приоритетите на политиката на сближаване на Съюза.
- (7) Междурегионалното сътрудничество има за цел да повиши ефективността на политиката на сближаване, като насърчава обмена на опит между регионите за по-добро разработване и изпълнение на оперативни програми по цел „Инвестиции за растеж и работни места“. По-специално то развива сътрудничеството между новаторски групи за интензивни научни изследвания и обмена между научните работници и научноизследователските институции въз

---

¹⁵ Вж. страница ... от настоящия брой на *Официален вестник*.

основа на програмите „Региони на знанието“ и „Научноизследователски потенциал на регионите по цел „Сближаване“ и най-отдалечените региони“ по Седма рамкова програма за научни изследвания.

- (8) Следва да се определят обективни критерии за допустимост на региони и райони. За тази цел набелязването на региони и райони на равнището на Съюза, които отговарят на критериите за допустимост, следва да се основава на общата система за класификация на регионите, въведена с Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS)¹⁶.
- (9) Трансграничното сътрудничество следва да подкрепя региони, разположени по сухопътни или морски граници. Въз основа на опита от предишни програмни периоди на Комисията следва да бъдат предоставени правомощия да определи списък на трансграничните райони, които могат да получават подкрепа по отделните програми за трансгранично сътрудничество с опростена процедура. При съставянето на списъка Комисията следва да отчита необходимите корекции с цел да се гарантират съгласуваност, по-специално по отношение на сухопътните и морските граници, и непрекъснатост на програмните райони, установени за програмния период 2007—2013 г. Тези корекции могат да намаляват или да разширяват съществуващите програмни райони или броя на програмите за трансгранично сътрудничество, но могат да допускат географско припокриване.
- (10) Районите за транснационално сътрудничество следва да бъдат определени с оглед на необходимите действия за насърчаване на интегрирано териториално развитие. На Комисията следва да бъдат предоставени правомощия да определи райони за транснационално сътрудничество.
- (11) Всяка програма за междурегионално сътрудничество следва да обхваща цялата територия на Съюза.
- (12) Необходимо е да продължи да се подкрепя или при необходимост да се изгражда трансгранично, транснационално и междурегионално сътрудничество със съседните на Съюза трети държави, тъй като това ще бъде от полза за регионите на държавите-членки, граничещи с трети държави. За тази цел ЕФРР ще предоставя участие за трансгранични програми и програми за морските басейни, създадени по Европейския инструмент за съседство (ЕИС) в съответствие с Регламент (ЕС) № [...] /2012¹⁷ и Инструмента за предприєдинителна помощ (ИПП) в съответствие с Регламент (ЕС) № [...] /2012¹⁸.
- (13) В интерес на регионите на Съюза следва да се създаде механизъм за организиране на подкрепата от ЕФРР за инструменти на външната политика, като ЕИС и ИПП, включително в случаите, когато не могат да бъдат приети програми за външно сътрудничество или те трябва да бъдат прекратени.

---

¹⁶ ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1.

¹⁷ ОВ L ..., ...г., стр. .

¹⁸ ОВ L ..., ...г., стр. .

- (14) Освен при интервенции по външните граници, подкрепени от инструменти на външната политика на Съюза, които обхващат гранични региони в рамките на Съюза и извън него, ЕФРР може да подкрепя програми за сътрудничество, които обхващат региони в рамките на Съюза и извън него, когато регионите извън Съюза не попадат в обхвата на инструментите на външната политика било защото не са в определена за бенефициер държава, или защото такива програми за външно сътрудничество не могат да бъдат създадени. Поради това на Комисията следва да бъдат предоставени правомощия при съставянето на списъци на трансграничните и транснационалните програмни райони в тях да бъдат включени и региони от трети държави.
- (15) Необходимо е да се определят средствата, които ще бъдат разпределени за всеки от компонентите на цел „Европейско териториално сътрудничество“, като значителна част от средствата останат съсредоточени за трансгранично сътрудничество и бъде осигурена достатъчна степен на финансова подкрепа за сътрудничество в най-отдалечените региони.
- (16) Изборът на тематични цели следва да се ограничи, така че политиката на сближаване да постигне оптимално въздействие на цялата територия на Съюза. Въпреки това при междурегионалното сътрудничество концентрацията следва да намери отражение в целта на всяка операция, а не в ограничаване на броя на тематичните цели, така че междурегионалното сътрудничество да допринесе във възможно най-голяма степен за повишаване на ефективността на политиката на сближаване по цели „Инвестиции за растеж и работни места“ и „Европейско териториално сътрудничество“.
- (17) За постигане на целите и задачите за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, заложен в стратегията „Европа 2020“¹⁹ в рамките на цел „Европейско териториално сътрудничество“ ЕФРР следва да допринесе за тематичните цели за развитие на икономика, основана на знанието, научните изследвания и иновациите, за насърчаване на по-екологична, по-ефективно използваща ресурсите и по-конкурентна икономика, за постигане на висока степен на заетост, осигуряваща социално и териториално сближаване, и за развитие на административен капацитет. Списъкът на инвестиционните приоритети по различните тематични цели обаче следва да бъде адаптиран към специфичните потребности на цел „Европейско териториално сътрудничество“, по-специално като в рамките на трансграничното сътрудничество бъде предоставена възможност за продължаване на правното и административно сътрудничество, сътрудничеството между гражданите и институциите и сътрудничеството в областта на заетостта, обучението и социалното приобщаване в трансграничен аспект, а в рамките на транснационалното сътрудничество бъде предоставена възможност за продължаване на морско трансгранично сътрудничество, което не е застъпено в програми за трансгранично сътрудничество, както и чрез разработване и изпълнение на макрорегионални стратегии и стратегии за морските басейни.

---

¹⁹ Съобщение на Комисията: „Европа 2020 — Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“, COM(2010) 2020, 3.3.2010 г.

- (18) Необходимо е изискванията за съдържанието на програмите за сътрудничество по цел „Европейско териториално сътрудничество“ да бъдат съобразени с техните специфични потребности. Поради това в тях трябва да бъдат застъпени и необходимите аспекти за ефективното им изпълнение на територията на участващите държави-членки, като отговорни органи за одит и контрол, процедура за създаване на съвместен секретариат и разпределение на задълженията в случай на финансови корекции. Освен това поради хоризонталния характер на програмите за междурегионално сътрудничество тяхното съдържание следва да се адаптира, особено по отношение на определянето на бенефициера или бенефициерите по текущите програми ИНТЕРАКТ и ЕСПОН.
- (19) В съответствие с целта за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж структурните фондове следва да осигуряват по-интегриран и приобщаващ подход за преодоляване на местните проблеми. За укрепването на този подход подкрепата от ЕФРР в граничните региони следва да бъде координирана с подкрепата от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР), като по целесъобразност включва европейски групи за териториално сътрудничество, създадени в съответствие с Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС)²⁰, когато в целите им е посочено местно развитие.
- (20) Въз основа на опита от програмния период 2007—2013 г. условията за избор на операции следва да бъдат по-ясни и по-стриктни с цел да се гарантира, че се избират само действително съвместни операции. Следва да се даде определение на понятието „единствени бенефициери“ и да се поясни, че им е позволено самостоятелно да изпълняват операции за сътрудничество.
- (21) Следва да се уточнят отговорностите на водещите бенефициери, които носят цялостна отговорност за изпълнението на определена операция.
- (22) Изискванията към докладите за изпълнението следва да бъдат съобразени с контекста на сътрудничество и да отразяват цикъла на изпълнение на програмите. С оглед на доброто управление могат да се провеждат срещи за годишен преглед в писмен вид.
- (23) Преди държавите-членки да изготвят своите програми за сътрудничество, следва да бъде съставен общ набор от показатели за оценка на напредъка на изпълнението на програмите, съобразен със специфичния характер на програмите за сътрудничество. Тези показатели се допълват от показатели за отделните програми.
- (24) Поради участието на повече от една държава-членка и произтичащите от това по-големи административни разходи, по-специално за контрол и превод, таванът на разходите за техническа помощ следва да бъде по-висок, отколкото по цел „Инвестиции за растеж и работни места“. Освен това програми за

---

²⁰ ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 19.

сътрудничество, за които се предоставя ограничена подкрепа от ЕФРР, следва да получат определена минимална сума с цел да се осигурят достатъчно финансови средства за ефективни дейности за техническа помощ.

- (25) Поради участието на повече от една държава-членка общото правило, предвидено в Регламент (ЕС) № [...] /2012 [РОР], според което всяка държава-членка приема национални правила за допустимост, не е целесъобразно за цел „Европейско териториално сътрудничество“. Въз основа на опита от програмния период 2007—2013 г. следва да бъде определена ясна йерархия на правилата за допустимост с изразено предпочитание към съвместни правила за допустимост.
- (26) Тъй като в изпълнението на операциите често участва персонал от повече от една държава-членка и предвид броя на операциите, при които разходите за персонал представляват съществено перо, следва да се прилага единна ставка на разходите за персонал спрямо другите преки разходи за операциите за сътрудничество, за да се избегне отделно счетоводство за управлението на такива операции.
- (27) Правилата за гъвкавост относно местоположението на операциите извън програмния район следва да бъдат опростени. Освен това е необходимо да се подкрепя ефективно трансгранично, транснационално и междурегионално сътрудничество със съседните на Съюза трети държави, когато това е нужно, за да се гарантира ефективна подкрепа за развитието на регионите на държавите-членки, граничещи с трети държави. В тази връзка в изключителни случаи и при определени условия е целесъобразно да се разреши отпускането на финансова помощ от ЕФРР за операции на територията на трети държави, ако това е от полза за регионите на Съюза.
- (28) Държавите-членки следва да се поощряват да прехвърлят задачата на управляващ орган на ЕГТС или да възложат на такава група отговорността за управление на тази част от програмата за сътрудничество, която обхваща застъпената от ЕГТС територия.
- (29) Управляващият орган следва да създаде съвместен секретариат, който предоставя информация на кандидатите за подкрепа, занимава се със заявленията за проекти и подпомага бенефициерите при изпълнението на техните операции.
- (30) Управляващите органи следва да отговарят за всички функции на управляващия орган, посочени в член 114 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [РОР], включително проверки на управлението, с цел да се гарантират единни стандарти в целия програмен район. Въпреки това когато за управляващ орган бъде определена ЕГТС, тя следва да бъде упълномощена да извършва такива проверки, тъй като в органите ѝ са представени всички участващи държави-членки. Дори когато не бъде определена ЕГТС, управляващият орган следва да бъде упълномощен от участващите държави-членки да извършва проверки на целия програмен район.
- (31) Един-единствен одитиращ орган следва да отговаря за извършването на всички функции, посочени в член 116 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [РОР], с цел да се гарантират единни стандарти в целия програмен район. Когато няма такава

възможност, одитиращият орган по програмата може да бъде подпомогнат от група одитори.

- (32) Следва да се създаде ясна йерархия на финансовите задължения с оглед възстановяването на средства при установени нередности — от бенефициерите през водещия бенефициер и управляващия орган до Комисията. Следва да се предвиди държавите-членки да носят отговорност в случаите, когато средствата не могат да бъдат възстановени.
- (33) Въз основа на опита от програмния период 2007—2013 г. следва да се предвиди изрична дерогация за преизчисляване на разходи, извършени във валута, различна от евро, като се прилага обменен курс към възможно най-близката дата до момента на реалното извършване на разходите. Плановете за финансиране, докладите и отчетите по съвместни операции за сътрудничество се представят пред съвместния секретариат, органите по програмата и мониторинговия комитет само в евро. Извършва се проверка за точността на преизчисляването.
- (34) Като се вземат предвид изпитваните затруднения и закъснения при изграждането на действително съвместни структури по програмите, срокът за обосноваване на плащания във връзка с бюджетните задължения по цел „Европейско териториално сътрудничество“ се определя на три години след годината, в която е поето бюджетното задължение.
- (35) Необходимо е да се изяснят приложимите правила за финансовото управление, програмирането, мониторинга, оценката и контрола относно участието на трети държави в програми за транснационално и междурегионално сътрудничество. Тези правила следва да бъдат определени в съответната програма за сътрудничество и/или в съответното финансово споразумение между Комисията, всяка от третите държави и държавата-членка, на чиято територия се намира управляващият орган на съответната програма за сътрудничество.
- (36) С цел да бъдат определени специални правила за допустимост на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора във връзка със съдържанието и приложното поле, посочено в член 17. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и Съвета.
- (37) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на списъците на трансгранични райони и транснационални райони, представянето на проектопрограми за сътрудничество, номенклатурата относно категориите интервенции и докладите за изпълнението. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на

държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията²¹.

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Глава I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет и обхват

1. Настоящият регламент определя обхвата на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) по отношение на цел „Европейско териториално сътрудничество“ и въвежда специални разпоредби във връзка с тази цел.
2. Регламентът определя приоритетните цели и организацията на ЕФРР, критериите за допустимост на държавите-членки и регионите за получаване на подкрепа от ЕФРР, наличните финансови средства за подкрепа от ЕФРР и критериите за тяхното разпределяне по цел „Европейско териториално сътрудничество“.

С него се въвеждат и необходимите разпоредби с цел да се гарантират ефективното изпълнение, финансово управление и контрол на оперативните програми по цел „Европейско териториално сътрудничество“ („програми за сътрудничество“), включително в случаите, когато в такива програми за сътрудничество участват трети държави.

3. Разпоредбите на Регламент (ЕС) № [...] /2012 [ROP] и глава I от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [Регламент за ЕФРР] се прилагат за цел „Европейско териториално сътрудничество“ и програмите за сътрудничество по нея, освен когато по силата на настоящия регламент изрично е предвидено друго или когато посочените разпоредби могат да се прилагат единствено за цел „Инвестиции за растеж и работни места“.

Член 2

Компоненти на цел „Европейско териториално сътрудничество“

По цел „Европейско териториално сътрудничество“ ЕФРР предоставя подкрепа за:

- (1) трансгранично сътрудничество между гранични региони за насърчаване на интегрирано регионално развитие между съседни региони от две или повече държави-членки, граничещи по суша или по море, или между съседни гранични региони от поне една държава-членка и една трета държава по външните граници на Съюза, които не са обхванати от други програми по външните финансови инструменти на Съюза;

---

²¹ ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13.

- (2) транснационално сътрудничество на големи транснационални територии с участието на национални, регионални и местни органи, включително морско трансгранично сътрудничество в случаите, които не са обхванати по линия на трансграничното сътрудничество, с оглед постигането на по-висока степен на териториална интеграция на съответните територии, допринасяща за териториално сближаване на цялата територия на Съюза;
- (3) междурегионално сътрудничество за по-ефективна политика на сближаване чрез насърчаване на:
- а) обмен на опит по тематични цели между партньорите на цялата територия на Съюза за установяване и разпространение на добри практики с оглед пренасянето им в оперативни програми по цел „Инвестиции за растеж и работни места“;
  - б) обмен на опит за установяване, пренос и разпространение на добри практики в областта на устойчивото развитие на градските и селските райони;
  - в) обмен на опит за установяване, пренос и разпространение на добри практики и новаторски подходи по отношение на действия, свързани с териториалното сътрудничество, и използването на ЕГТС;
  - г) анализ на тенденции в развитието по отношение на целите за териториално сближаване и хармонично развитие на територията на Европа чрез проучвания, събиране на данни и други мерки.

Член 3

Географски обхват

1. По отношение на трансграничното сътрудничество подкрепа получават региони на Съюза на ниво 3 по NUTS по всички вътрешни и външни сухопътни граници, които не са обхванати от други програми по външните финансови инструменти на Съюза, и всички региони на Съюза на ниво 3 по NUTS по морски граници, отстоящи най-много на 150 km, без да се накърняват евентуални корекции, необходими с цел да се гарантират съгласуваност и непрекъснатост на районите по програмите за сътрудничество, определени за програмния период 2007—2013 г.

Комисията приема чрез актове за изпълнение списък на трансграничните райони, които получават подкрепа, разпределен по програми за сътрудничество. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 30, параграф 2.

В списъка се уточняват и регионите на Съюза на ниво 3 по NUTS, които се имат предвид при разпределянето на средства от ЕФРР за трансгранично сътрудничество по всички вътрешни граници и по външните граници, обхванати от външните финансови инструменти на Съюза, като ЕИС в съответствие с Регламент (ЕС) № [...] /2012 [Регламент за ЕИС] и ИПП в съответствие с Регламент (ЕС) № [...] /2012 [Регламент за ИПП].

Когато представят проектопрограми за трансгранично сътрудничество, държавите-членки могат да поискат към даден трансграничен район да бъдат добавени допълнителни региони на ниво 3 по NUTS, граничещи с регионите, изброени в решението по втора алинея, като посочат мотивите за това.

2. Без да се накърняват разпоредбите на член 19, параграфи 2 и 3, в програмите за трансгранично сътрудничество могат да бъдат включени региони на Норвегия, Швейцария, Лихтенщайн, Андора, Монако и Сан Марино, както и трети държави или територии, съседни на най-отдалечените региони.

Тези региони трябва да бъдат на ниво 3 по NUTS или да имат равностоен статут.

3. По отношение на транснационалното сътрудничество Комисията приема списък на транснационалните райони, които получават подкрепа, разпределен по програми за сътрудничество и обхващащи региони на ниво 2 по NUTS, и чрез актове за изпълнение гарантира непрекъснатост на сътрудничеството в по-големи съгласувани райони въз основа на предходни програми. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 30, параграф 2.

Когато представят проектопрограми за транснационално сътрудничество, държавите-членки могат да поискат към даден район за транснационално сътрудничество да бъдат добавени допълнителни региони на ниво 2 по NUTS, граничещи с регионите, изброени в решението по първа алинея, като посочат мотивите за това.

4. Без да се накърняват разпоредбите на член 19, параграфи 2 и 3, в програмите за транснационално сътрудничество могат да бъдат включени региони от следните трети държави или територии:

- а) третите държави или територии, изброени или посочени в параграф 2; и
- б) Фарьорските острови и Гренландия.

Без да се накърняват разпоредбите на член 19, параграфи 2 и 3, в програмите за транснационално сътрудничество могат да бъдат включени и региони на трети държави, обхванати от външните финансови инструменти на Съюза, като ЕИС в съответствие с Регламент (ЕС) № [...] /2012, включително съответните региони на Руската федерация, и ИПП в съответствие с Регламент (ЕС) № [...] /2012. На разположение ще бъдат предоставени годишни бюджетни кредити, съответстващи на подкрепата от ЕИС и ИПП за тези програми, при положение че в програмите по подходящ начин са застъпени съответните цели в областта на външното сътрудничество.

Тези региони трябва да бъдат на ниво 2 по NUTS или да имат равностоен статут.

5. По отношение на междурегионалното сътрудничество подкрепата от ЕФРР обхваща цялата територия на Съюза.

Без да се накърняват разпоредбите на член 19, параграфи 2 и 3, програмите за междурегионално сътрудничество могат да обхващат цялата територия или част от територията на третите държави, посочени в параграф 4, букви а) и б).

6. С информативна цел регионите на трети държави или територии, посочени в параграфи 2 и 4, се споменават в списъците по параграфи 1 и 3.

Член 4

Средства за цел „Европейско териториално сътрудничество“

1. Средствата за цел „Европейско териториално сътрудничество“ възлизат на 3,48 % от глобалните налични средства за поемане на бюджетни задължения от фондовете в периода 2014—2020 г., посочени в член 83, параграф 1 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [POP] (т.е. общо 11 700 000 004 EUR), и се разпределят, както следва:
  - а) 73,24 % (или общо 8 569 000 003 EUR) за трансгранично сътрудничество;
  - б) 20,78 % (или общо 2 431 000 001 EUR) за транснационално сътрудничество;
  - в) 5,98 % (или общо 700 000 000 EUR) за междурегионално сътрудничество.
2. Програми за сътрудничество с участието на най-отдалечените региони получават средства в размер най-малко 150 % от предоставената подкрепа от ЕФРР в периода 2007—2013 г. Освен това сума в размер 50 000 000 EUR от средствата, разпределени за междурегионално сътрудничество, се отделя за сътрудничество в най-отдалечените региони. По отношение на тематичната концентрация за тези допълнителни средства се прилага предвиденото в член 5, буква б).
3. Комисията приема едно-единствено решение, с което се определя списъкът на всички програми за сътрудничество и се посочват сумите на общата подкрепа от ЕФРР за всяка програма, както и средствата, които ще бъдат разпределени за всяка програма през 2014 г. чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 30, параграф 2.

Критерий за годишното разпределение по държави-членки е броят на населението в районите, посочени в член 3, параграф 1, трета алинея и член 3, параграф 3, първа алинея.
4. Подкрепата от ЕФРР за трансгранични програми и програми за морските басейни по ЕИС и за трансгранични програми по ИПП се определя от Комисията и съответните държави-членки.
5. Подкрепата от ЕФРР за отделните трансгранични програми и програми за морските басейни по ЕИС и ИПП се предоставя, при условие че от ЕИС и ИПП бъдат предоставени най-малко средства в равностоен размер. Този равностоен размер е в рамките на максималната сума, определена в Регламента за ЕИС или в Регламента за ИПП.

6. Годишните бюджетни кредити, съответстващи на подкрепата от ЕФРР за програмите по ЕИС и ИПП, се вписват в съответните бюджетни редове за тези инструменти за бюджетната 2014 година.
7. През 2015 и 2016 г. предвиденото годишно участие от ЕФРР за програмите по ЕИС и ИПП, за които до 30 юни в Комисията не е била представена нито една програма по трансграничните програми и програмите за морските басейни в рамките на ЕИС и ИПП, се разпределя за вътрешни програми за трансгранично сътрудничество в съответствие с параграф 1, буква а), в които участва съответната държава-членка.

Ако до 30 юни 2017 г. все още има програми по трансграничните програми и програмите за морските басейни в рамките на ЕИС и ИПП, които не са били представени в Комисията, цялата предвидена подкрепа от ЕФРР, посочена в параграф 4 за всички останали години до 2020 г., се разпределя за вътрешни програми за трансгранично сътрудничество в съответствие с параграф 1, буква а), в които участва съответната държава-членка.

8. Трансгранични програми и програми за морските басейни, посочени в параграф 4, които са били приети от Комисията, се прекратяват, в случай че:
  - а) нито една от държавите партньори, обхванати от програмата, не е подписала съответното финансово споразумение в срока, определен в Регламент (ЕС) № [...] /2012 [Регламент за ЕИС] или в Регламент (ЕС) № [...] /2012 [Регламент за ИПП]; или
  - б) програмата не може да бъде изпълнена поради проблеми, възникнали във взаимоотношенията между участващите държави.

В този случай по искане на съответната държава-членка посочената в параграф 4 подкрепа от ЕФРР, съответстваща на годишните вноски, за които все още не са били поети задължения, се разпределя за вътрешни програми за трансгранично сътрудничество в съответствие с параграф 1, буква а), в които участва съответната държава-членка.

ГЛАВА II

ТЕМАТИЧНА КОНЦЕНТРАЦИЯ И ИНВЕСТИЦИОННИ ПРИОРИТЕТИ

Член 5

Тематична концентрация

Тематичните цели, посочени в член 9 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [POP], се съсредоточават, както следва:

- а) по всяка програма за трансгранично сътрудничество се избират до 4 тематични цели;

- б) по всяка програма за транснационално сътрудничество се избират до 4 тематични цели.
- в) по програмите за междурегионално сътрудничество могат да се избират всички тематични цели в съответствие с член 2, параграф 3, буква а).

Член 6

Инвестиционни приоритети

В допълнение към предвиденото в член 5 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [Регламент за ЕФРР] ЕФРР предоставя подкрепа за съвместно използване на човешки ресурси, съоръжения и инфраструктура през граница по различните инвестиционни приоритети, както и следните инвестиционни приоритети в рамките на тематичните цели:

- а) в областта на трансграничното сътрудничество:
  - i) интеграция на трансграничните трудови пазари, включително трансгранична мобилност, съвместни местни инициативи за заетост и съвместно обучение (в рамките на тематичната цел за насърчаване на заетостта и подкрепа за мобилността на работната сила);
  - ii) насърчаване на равенството между половете и на равни възможности през граница и насърчаване на социалното приобщаване през граница (в рамките на тематичната цел за насърчаване на социалното приобщаване и борба с бедността);
  - iii) разработване и изпълнение на съвместни образователни и обучителни програми (в рамките на тематичната цел за инвестиции в уменията, образованието и ученето през целия живот);
  - iv) насърчаване на правното и административно сътрудничество и сътрудничеството между гражданите и институциите (в рамките на тематичната цел за повишаване на институционалния капацитет и ефективна публична администрация);
- б) в областта на транснационалното сътрудничество: разработване и изпълнение на макрорегионални стратегии и стратегии за морските басейни (в рамките на тематичната цел за повишаване на институционалния капацитет и ефективна публична администрация).

ГЛАВА III

ПРОГРАМИРАНЕ

Член 7

Съдържание на програмите за сътрудничество

1. Всяка програма за сътрудничество се състои от приоритетни оси. Всяка приоритетна ос се отнася до един фонд, отговаря на една тематична цел и включва един или няколко инвестиционни приоритета от същата тематична цел в съответствие с членове 5 и 6 от настоящия регламент.
2. Всяка програма за сътрудничество определя:
  - а) стратегия за приноса на програмата за сътрудничество към стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, включително:
    - i) установяване на потребностите за справяне с предизвикателствата по отношение на целия програмен район;
    - ii) мотивация на избора на тематични цели и съответстващите им инвестиционни приоритети с оглед на общата стратегическа рамка и резултатите от предварителната оценка;
  - б) за всяка приоритетна ос:
    - i) инвестиционните приоритети и съответстващите им конкретни цели;
    - ii) общите и специфичните показатели за крайните продукти и резултатите и — когато е целесъобразно — базова стойност и количествено определена целева стойност в съответствие с правилата за отделните фондове;
    - iii) описание на действията, които ще получат подкрепа, включително определяне на основните целеви групи, конкретните целеви територии и — когато е целесъобразно — категории бенефициери, както и планираното използване на финансовите инструменти;
    - iv) съответстващите категории интервенции въз основа на номенклатура, приета от Комисията чрез актове за изпълнение в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 30, параграф 3, и ориентировъчно разпределение на програмираните средства;
  - в) приноса на интегрираната стратегия за териториално развитие, посочена в договора за партньорство, включително:

- i) механизмите, с които се гарантира координацията между фондовете, ЕЗФРСР, ЕФМД и други инструменти за финансиране, национални и на Съюза, както и с Европейската инвестиционна банка (ЕИБ);
  - ii) когато е целесъобразно, планиран интегриран подход към териториалното развитие на градските, селските и крайбрежните райони и районите с особени териториални характеристики, и по-специално уредбата за прилагане на членове 28 и 29 от Регламент (ЕС) № /2012 [POP];
  - iii) когато е целесъобразно, списъка на градовете, в които ще се изпълняват интегрирани действия за устойчиво градско развитие; ориентиран размер на разпределяната годишно от ЕФРР подкрепа за тези действия, включително средствата, делегирани за управление на градовете съгласно член 7, параграф 2 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [ЕФРР];
  - iv) определяне на районите, в които ще се осъществява водено от общностите местно развитие;
  - v) когато е целесъобразно, приноса на планираните интервенции към макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни;
- г) уредбата, с която се гарантира ефективното изпълнение на фондовете, включително:
- i) рамка на изпълнението в съответствие с член 19, параграф 1 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [POP];
  - ii) предприетите действия за привличане на партньорите в подготовката на програмата за сътрудничество и ролята на партньорите в изпълнението, мониторинга и оценката на програмата за сътрудничество;
- д) уредбата, с която се гарантира ефективното изпълнение на фондовете, включително:
- i) планираното използване на техническа помощ, включително действията за укрепване на административния капацитет на органите и бенефициерите със съответната информация, посочена в параграф 2, буква б), за съответната приоритетна ос;
  - ii) оценка на административната тежест за бенефициерите и на планираните действия за нейното намаляване, придружени от количествени цели;
  - iii) списък на големите проекти, за които очакваната начална дата за изпълнението на основните работи е до 1 януари 2018 г.;
- е) план за финансиране с две таблици (без подялба по участващи държави-членки):

- i) таблица, в която за всяка година в съответствие с членове 53, 110—111 от Регламент (ЕС) № /2012 [ROP] се посочва размерът на общия финансов бюджетен кредит, предвиден за подкрепата от ЕФРР;
  - ii) таблица, в която за целия програмен период за програмата за сътрудничество и за всяка приоритетна ос се посочва размерът на общия финансов бюджетен кредит на подкрепата от ЕФРР и националното съфинансиране. Когато националното съфинансиране е съставено от публично и частно съфинансиране, в таблицата се дава ориентировъчна разбивка на публичните и частните източници. Тя показва с информативна цел предвижданото участие от ЕИБ;
- ж) разпоредбите за изпълнение на програмите за сътрудничество, включително:
- i) определяне на акредитиращия орган, управляващия орган и одитиращия орган;
  - ii) органа или органите, определени да изпълняват контролни функции;
  - iii) органа или органите, определени да отговарят за изпълнението на одиторски функции;
  - iv) процедурата за създаване на съвместен секретариат;
  - v) общо описание на механизмите за управление и контрол;
  - vi) разпределянето на задълженията между участващите държави-членки в случай на финансови корекции, наложени от управляващия орган или Комисията.

Изискваната информация по букви а) — г) се адаптира към специфичния характер на програмите за сътрудничество съгласно член 2, параграф 3, букви б), в) и г) от настоящия регламент.

Изискваната информация по буква д), подточки ii) и iii) не се включва в програмите за сътрудничество съгласно член 2, параграф 3, букви б), в) и г) от настоящия регламент.

3. Всяка програма за сътрудничество съдържа:

- i) описание на конкретните действия, с които при избора на операциите се отчитат изискванията за опазване на околната среда, ресурсната ефективност, смекчаването на изменението на климата и адаптацията към него, превенцията и управлението на риска;
- ii) описание на конкретните действия за насърчаване на равните възможности и предотвратяване на всякаква дискриминация на основата на пол, расов или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация по време на подготовката, разработването и изпълнението на програмата за сътрудничество, и по-специално във връзка с достъпа до финансиране, като се имат предвид

потребностите на различните целеви групи, изправени пред риск от подобна дискриминация, и по-специално изискванията за осигуряване на достъпност за хората с увреждания;

- iii) описание на приноса ѝ за насърчаване на равенството между мъжете и жените и — когато е целесъобразно — уредбата, с която се гарантира отчитането на социалните аспекти на пола на програмно и оперативно ниво.

Заедно с предложението за програма за сътрудничество държавите-членки представят становище от националните органи по въпросите на равенството относно мерките, посочени в точки ii) и iii).

Разпоредбите на първа и втора алинея не се прилагат за програми за сътрудничество по член 2, параграф 3, букви б), в) и г).

4. В програмите за сътрудничество по член 2, параграф 3, букви в) и г) се определят техният бенефициер или бенефициери и може да бъде определена процедурата за отпускане на средства.
5. Участващите държави-членки и трети държави или територии, когато има такива, потвърждават в писмен вид съгласието си със съдържанието на програмата за сътрудничество преди представянето ѝ в Комисията. Това споразумение включва и ангажимент от страна на всички участващи държави-членки да предоставят необходимото съфинансиране за изпълнение на програмата за сътрудничество.
6. Държавите-членки изготвят програмата за сътрудничество в съответствие с приетия от Комисията образец.
7. Комисията приема посочения образец чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 30, параграф 2.

Член 8

Съвместен план за действие

В случаите, когато за изпълнението на съвместния план за действие, посочен в член 93, параграф 1 от Регламент (ЕС) № /2012 [POP], като бенефициер отговаря ЕГТС, служители на съвместния секретариат на програмата за сътрудничество и членове на Общото събрание на ЕГТС могат да участват като членове в управителния комитет по член 97, параграф 1 от Регламент (ЕС) № /2012 [POP]. Членовете на Общото събрание на ЕГТС не могат да представляват мнозинство в управителния съвет.

Член 9

Водено от общностите местно развитие

Водено от общностите местно развитие съгласно член 28 от Регламент (ЕС) № /2012 [POP] може да се осъществява по програми за трансгранично сътрудничество, при

условие че в състава на местната група за развитие участват представители на поне две държави, една от които е държава-членка.

Член 10

Интегрирани териториални инвестиции

Междинният орган по програмите за сътрудничество, който управлява и реализира интегрираните териториални инвестиции, посочени в член 99, параграф 3 от Регламент (ЕС) № /2012 [POP], е ЕГТС или друго юридическо лице, учредено в съответствие със законодателството на една от участващите държави, при условие че негови учредители са публични органи от поне две участващи държави.

Член 11

Избор на операции

1. Операции по програмите за сътрудничество се избират от мониторинговия комитет, посочен в член 41 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [POP].
2. В избраните операции за трансгранично и транснационално сътрудничество участват бенефициери най-малко от две участващи държави, поне една от които е държава-членка. Определена операция може да се изпълнява на територията на една-единствена държава, при положение че от това ще се възползва целия програмен район.

В операции в областта на междурегионалното сътрудничество по член 2, параграф 3, букви а) и б) участват бенефициери най-малко от три държави, поне две от които са държави-членки.

3. Независимо от разпоредбите на параграф 2 ЕГТС или друго юридическо лице, учредено в съответствие със законодателството на една от участващите държави, може да кандидатства като единствен бенефициер за определена операция, при условие че негови учредители са публични органи и организации от: поне две участващи държави при трансгранично и транснационално сътрудничество и поне три участващи държави при междурегионално сътрудничество.
4. Бенефициерите си сътрудничат при разработването, изпълнението, осигуряването на персонал и финансирането на операциите.
5. Управляващият орган предоставя на водещия или единствен бенефициер на всяка операция документ, с който се определят условията за предоставяне на подкрепа за операцията, включително специалните изисквания за продуктите или услугите, които ще бъдат предоставяни в рамките на операцията, план за финансиране и график за изпълнение.

Член 12
Бенефициери

1. Когато в определена операция по програма за сътрудничество участват двама или повече бенефициери, всички бенефициери определят един от тях като водещ бенефициер.
  2. Водещият бенефициер изпълнява следните задачи:
    - а) определя взаимоотношенията си с останалите бенефициери чрез споразумение, включващо разпоредби, *inter alia*, които гарантират доброто финансово управление на отпуснатите за операцията средства, включително механизмите за възстановяване на неправомерно изплатени суми;
    - б) поема отговорност да осигури изпълнението на цялата операция;
<ли>в) гарантира, че представените от всички бенефициери разходи са били извършени за изпълнение на операцията и съответстват на дейностите, договорени между всички бенефициери;
  - г) проверява дали разходите, представени от другите бенефициери, са били одобрени от контролор(и) в случаите, когато такава проверка не се извършва от управляващия орган в съответствие с член 22, параграф 3.
3. Водещият бенефициер гарантира, че останалите бенефициери получават общата сума на предоставената публична подкрепа възможно най-бързо и изцяло. Не се приспада или удържа каквато и да е сума и не се начислява специална такса или друга такса със същия ефект, която би намалила тези суми за останалите бенефициери.
4. Водещите бенефициери трябва да се намират, а единствените бенефициери — да бъдат регистрирани, на територията на държава-членка.

ГЛАВА IV

МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

Член 13
Доклади за изпълнението

1. До 30 април 2016 г. и до 30 април всяка следваща година до 2022 г. включително управляващият орган представя на Комисията годишен доклад в съответствие с член 44, параграф 1 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [POP]. Представеният през 2016 г. доклад обхваща финансовата 2014 и 2015 г. и периода от началната дата за допустимост на разходите до 31 декември 2013 г.
2. Годишните доклади за изпълнението съдържат информация за:

- a) изпълнението на програмата за сътрудничество в съответствие с член 44, параграф 2 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [ROP];
  - б) напредъка по подготовката и изпълнението на основните проекти и съвместните планове за действие.
3. Годишните доклади за изпълнението, представени през 2017 и 2019 г., съдържат изложение и оценка на изискваната информация по член 44, параграфи 3 и 4 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [ROP], информацията, посочена в параграф 2, както и информация за
- a) напредъка по изпълнението на интегрирания подход за териториално развитие, включително устойчиво градско развитие и водено от общностите местно развитие в рамките на оперативната програма;
  - б) напредъка по изпълнението на действия, целящи да повишат капацитета на органите и бенефициерите да администрират и да използват ЕФРР;
  - в) напредъка по изпълнението на плана за оценка и предприетите действия във връзка с констатациите от извършените оценки;
  - г) предприетите конкретни действия за насърчаване на равенството между мъжете и жените и за предотвратяване на дискриминация, включително достъпност за хора с увреждания, както и създадената уредба, с която се гарантира отчитането на социалните аспекти на пола в оперативната програма и операциите;
  - д) предприетите действия за насърчаване на устойчивото развитие;
  - е) резултатите от осъществените мерки за информация и публичност, предвидени в комуникационната стратегия;
  - ж) когато е целесъобразно, напредъка по изпълнението на действия в областта на социалните иновации;
  - з) участието на партньорите в изпълнението, мониторинга и оценката на програмата за сътрудничество.
4. Годишните доклади за изпълнението и окончателният доклад се съставят съгласно образци, приети от Комисията чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 30, параграф 2.

Член 14
Годишен преглед

В случаите, когато не се организира среща за годишен преглед в съответствие с член 45, параграф 3 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [ROP], годишният преглед може да се извърши в писмен вид.

Член 15

Показатели по цел „Европейско териториално сътрудничество“

Общите показатели, посочени в приложението към настоящия регламент, се използват по целесъобразност и в съответствие с член 24, параграф 3 от Регламент (ЕС) № /2012 [РОР].. За базовите им стойности се задава нула и се определят количествени цели с натрупване за 2022 г.

Показатели за крайните продукти по отделните програми: за базовите стойности се задава нула и се определят количествени цели с натрупване за 2022 г.

Показатели за резултатите по отделните програми: базовите стойности се определят въз основа на последните налични данни и се определят цели за 2022 г., които могат да имат количествено или качествено изражение.

Член 16

Техническа помощ

Сумата на разпределените средства от ЕФРР за техническа помощ се ограничава до 6 % от общата сума, разпределена за програмата за сътрудничество, но не може да бъде по-малка от 1 500 000 EUR.

ГЛАВА VI

ДОПУСТИМОСТ

Член 17

Общи правила за допустимост на разходите

1. На Комисията се предоставят правомощия да приема делегирани актове в съответствие с член 29, с които се определят допълнителни специални правила за допустимост на разходите по програмите за сътрудничество.
2. Без да се накърняват правилата за допустимост, определени по силата на или на основание на членове 55—61 от Регламент (ЕС) № [...]/2012 [РОР], Регламент (ЕС) № [...]/2012 [ЕФРР] или настоящия регламент, мониторинговият комитет определя правила за допустимост за цялата програма за сътрудничество.
3. В случаите, които не са уредени от правилата за допустимост, определени по силата на или на основание на членове 55—61 от Регламент (ЕС) № [...]/2012 [РОР], Регламент (ЕС) № [...]/2012 [ЕФРР], настоящия регламент или мониторинговия комитет, се прилагат националните правила на държавата, в която са извършени разходите.

Член 18
Разходи за персонал

Разходите за персонал могат да се изчисляват при единна ставка в размер до 15 % от преките разходи, различни от разходите за персонал по съответната операция.

Член 19
Допустимост на операциите по програмите за сътрудничество в зависимост от местоположението им

1. Операции по програми за сътрудничество, които са предмет на дерогациите по параграфи 2 и 3, се изпълняват в частта от програмния район, който е на територията на Съюза („част на програмния район в Съюза“).
2. Управляващият орган има право да приеме цялата операция или част от нея да се осъществява на територия извън частта на програмния район в Съюза, при положение че бъдат изпълнени всички от посочените по-долу условия:
  - а) операцията е от полза за програмния район;
  - б) разпределената обща сума по програмата за сътрудничество за операции на територия извън частта на програмния район в Съюза не надвишава 20 % от подкрепата от ЕФРР на програмно равнище или 30 % по програми за сътрудничество, при които частта на програмния район в Съюза са най-отдалечените региони;
  - в) задълженията на управляващите и одитиращите органи във връзка с управлението, контрола и одита на операцията се изпълняват от органите на програмата за сътрудничество или те сключват споразумения за това с органи в държавата-членка, трета държава или територия, където се осъществява операцията, при положение че бъдат изпълнени задълженията във връзка с управлението, контрола и одита на операцията.
3. Разходите за операции, свързани с дейности за популяризация и изграждане на капацитет, могат да се извършват на територия извън частта на програмния район в Съюза, при положение че бъдат изпълнени условията, посочени в параграф 2, буква а) и параграф 2, буква в).

ГЛАВА VII

УПРАВЛЕНИЕ, КОНТРОЛ И АКРЕДИТАЦИЯ

Член 20
Определяне на органи

1. По смисъла на член 113, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [ROP] държавите-членки, участващи в програмата за сътрудничество, определят един-единствен управляващ орган и един-единствен одитиращ орган по

смисъла на член 113, параграф 4 от същия регламент, които трябва да бъдат разположени в една и съща държава-членка.

2. Управляващият орган получава плащанията от Комисията и прави плащания към водещия бенефициер в съответствие с член 122 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [РОР].

Член 21

Европейска група за териториално сътрудничество

Държавите-членки, участващи в програмата за сътрудничество, имат право да използват ЕГТС и да я натоварят с управлението на програмата за сътрудничество или част от нея, по-специално като ѝ възложат отговорностите на управляващ орган.

Член 22

Функции на управляващия орган

1. Управляващият орган на програмата за сътрудничество изпълнява функциите на управляващ орган и на сертифициращ орган, предвидени в членове 114—115 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [РОР].
2. Управляващият орган създава съвместен секретариат след проведени консултации с държавите-членки и трети държави, участващи в програмата за сътрудничество.

Съвместният секретариат подпомага управляващия орган и мониторинговия комитет за изпълнението на функциите им. Съвместният секретариат също така предоставя информация на потенциални бенефициери за възможности за финансиране по програмите за сътрудничество и подпомага бенефициерите при изпълнението на операциите.

3. В случаите, когато управляващият орган е ЕГТС, управляващият орган извършва проверките по член 114, параграф 4, буква а) от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [РОР] за целия програмен район.
4. Когато управляващият орган не може да извършва проверките по член 114, параграф 4, буква а) от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [РОР] в целия програмен район, всяка държава-членка или трета държава определя отговорен орган или лице, което отговаря за извършването на такива проверки на бенефициерите на нейна територия („контрольор/и“).

По възможност за контрольори се определят същите органи, които отговарят за извършването на такива проверки по оперативните програми по цел „Инвестиции за растеж и работни места“ или, когато участват трети държави, за извършването на съпоставими проверки по инструментите на външната политика на Съюза.

Всяка държава-членка или трета държава отговаря за проверките, които се извършват на нейна територия.

5. В случаите, когато предоставянето на съфинансирани продукти или услуги може да се провери само по отношение на цялата операция, проверката се извършва от управляващия орган или от контролора на държавата-членка, в която се намира водещият бенефициер.

Член 23

Функции на одитиращия орган

1. Държавите-членки и третите държави, участващи в програмата за сътрудничество, имат право да вземат решение и да упълномощат одитиращия орган пряко да извършва функциите, предвидени в член 116 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [ROP], на цялата територия, обхваната от програмата за сътрудничество. Те уточняват случаите, в които одитиращият орган се придружава от одитор от държава-членка или трета държава.

2. В случаите, когато одитиращият орган не притежава пълномощията, посочени в параграф 1, той се подпомага от група одитори, която изпълнява функциите, предвидени в член 116 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [ROP], и в чийто състав влизат представители от всяка държава-членка или трета държава, участваща в програмата за сътрудничество.

Всеки представител отговаря за предоставянето на фактическите елементи, свързани с разходите на негова територия, които одитиращият орган изисква за извършване на оценката си.

Групата одитори се създава най-късно до три месеца след решението за одобрение на програмата за сътрудничество. Тя съставя собствен процедурен правилник и определя за свой председател одитиращия орган на програмата за сътрудничество.

3. Във функционално отношение одиторите са независими от контролорите, извършващи проверки по член 22.

Член 24

Акредитация

Управляващият орган се акредитира от акредитиращия орган на държавата-членка, в която е разположен управляващият орган.

ГЛАВА VIII

ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ

Член 25

Бюджетни задължения, плащания и възстановяване на средствата

1. Подкрепата от ЕФРР за програмите за сътрудничество постъпва в една-единствена сметка без национални подсметки.
2. Управляващият орган гарантира, че водещият или единствен бенефициер възстановява всички суми, платени в резултат на нередности. Бенефициерите връщат на водещия бенефициер всички неправомерно платени суми.
3. Ако водещият бенефициер не успее да осигури връщане на средствата от останалите бенефициери или управляващият орган не успее да осигури връщане на средствата от водещия или единствен бенефициер, държавата-членка или третата държава, на чиято територия се намира, а за ЕГТС — на чиято територия е регистриран съответният водещ или единствен бенефициер, възстановява на управляващия орган неправомерно платената на бенефициера сума. Управляващият орган носи отговорност за възстановяването на съответните суми в общия бюджет на Съюза в съответствие с разпределението на задълженията между участващите държави-членки, заложено в програмата за сътрудничество.

Член 26

Използване на еврото

С дерогация от член 123 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [POP] бенефициерите преизчисляват в евро разходи, извършени в друга валута, в рамките на месеца, в който са били извършени разходите.

Преизчисляването им се проверява от управляващия орган или контролора в държавата-членка или третата държава, в която се намира бенефициерът.

Член 27

Отмяна на поети задължения

С дерогация от член 127, параграф 1, първа алинея, но без да се накърняват разпоредбите на член 127, параграф 4 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [POP], Комисията отменя всяка част от сумата за дадена програма за сътрудничество, изчислена в съответствие с втора алинея на същия член, която не е била използвана за плащане на първоначалното или годишното предварително финансиране, междинните плащания и годишното салдо до 31 декември на третата финансова година след годината, през която е било поето бюджетното задължение по програмата за сътрудничество, или за която не е било изпратено заявление за плащане в съответствие с член 126, параграф 1 от Регламент (ЕС) № [...] /2012 [POP].

Член 28
Участие на трети държави

Подробни правила относно финансовото управление, програмирането, мониторинга, оценката и контрола на участието на трети държави в програми за транснационално и междурегионално сътрудничество съгласно член 3, параграф 4, втора алинея и параграф 5 се определят по целесъобразност в съответната програма за сътрудничество и/или в съответното финансово споразумение между Комисията, всяка от третите държави и държавата-членка, на чиято територия се намира управляващият орган на съответната програма за сътрудничество.

ГЛАВА X

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 29
Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 17, параграф 1, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от датата на влизане в сила на настоящия регламент.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 17, параграф 1, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета.

С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.
5. Делегиран акт, приет съгласно член 17, параграф 1, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 30
Процедура на комитета

1. Комисията се подпомага от Комитета за координация на фондовете. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 31
Преходни разпоредби

1. По отношение на цел „Европейско териториално сътрудничество“ настоящият регламент не засяга нито продължаването, нито промяната, в това число цялостната или частична отмяна на подкрепата, одобрена от Комисията на основание на Регламент (ЕО) № 1080/2006 на Съвета или друг правен документ, приложим за това подпомагане към 31 декември 2013 г., който от тази дата се прилага спрямо това подпомагане и съответните проекти до приключването им.
2. Заявления за получаване на подкрепа по цел „Европейско териториално сътрудничество“ през периода 2007—2013 г., подадени в съответствие с Регламент (ЕО) № 1080/2006 преди 1 януари 2014 г., остават действителни.

Член 32
Преразглеждане

Европейският парламент и Съветът преразглеждат настоящия регламент не по-късно от 31 декември 2022 г. в съответствие с член 178 от Договора.

Член 33
Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент:
Председател

За Съвета:
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ

**Общи показатели по цел „Европейско териториално сътрудничество“
(посочени в член 15)**

	ЕДИНИЦА	НАИМЕНОВАНИЕ
Производствени инвестиции		
	предприятия	Брой предприятия, които получават безвъзмездни средства
	предприятия	Брой предприятия, които получават финансова подкрепа, различна от безвъзмездни средства
	предприятия	Брой предприятия, които получават нефинансова подкрепа
	предприятия	Брой подпомогнати нови предприятия
	EUR	Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа за МСП (безвъзмездни средства)
	EUR	Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа за МСП (различни от безвъзмездни средства)
	еквивалент на пълно работно време	Брой работни места, разкрити в подпомогнатите МСП
Туризм	посещения	Брой посещения на подпомогнатите туристически атракции
ИКТ инфраструктура	лица	Брой жители, ползващи широколентов достъп от поне 30 Mbps
Транспорт		
Железопътен транспорт	km	Обща дължина на нови железопътни линии,
		от които: TEN-T
	km	Обща дължина на реконструирани или модернизираните железопътни линии,
		от които: TEN-T

Шосеен транспорт	km	Обща дължина на построени нови пътища
		от които: TEN-T
	km	Обща дължина на реконструирани или модернизирани пътища,
		от които: TEN-T
Градски транспорт	пътникопоток	Ръст на пътникопотока в подпомогнатия градски транспорт
Вътрешни водни пътища	тон/км	Увеличение на превозения товаропоток по подобрени вътрешни водни пътища
Околна среда		
Твърди отпадъци	тонове	Допълнителен капацитет за рециклиране на отпадъци
Водоснабдяване	лица	Допълнителен брой жители с достъп до подобро водоснабдяване
	m ³	Очаквано намаляване на течовете по водопреносната мрежа
Пречистване на отпадъчните води	еквивалент жители	Допълнителен брой жители с достъп до подобро пречистване на отпадъчните води
Предотвратяване и управление на риска	лица	Брой жители, които ползват мерки за защита от наводнения
	лица	Брой жители, които ползват мерки за защита срещу горски пожари и други мерки за защита
Рехабилитация на земята	хектари	Обща площ на рехабилитираната земя
Запечатване на почвата	хектари	Промени в запечатаните площи в резултат на градоустройство
Природа биологично разнообразие	и хектари	Площ на местообитанията с по-добър природозащитен статут
Научни изследвания, иновации		

	лица	Брой на заетите с НИРД лица/научни работници, които работят в новопостроена или новооборудвана научноизследователска инфраструктура
	предприятия	Брой предприятия, които си сътрудничат с подпомогнатите научноизследователски институции
	еквивалент на пълно работно време	Брой длъжности за заети с НИРД лица/научни работници, разкрити в подпомогнатите институции
	EUR	Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа за иновации или за научноизследователски и развойни проекти
	предприятия	Брой предприятия, въвели нови или значително подобрени продукти, нови на пазара и създадени в резултат от подпомогнатите иновации или научноизследователски и развойни проекти
	предприятия	Брой предприятия, въвели нови или значително подобрени продукти, нови за предприятието и създадени в резултат от подпомогнатите иновации или научноизследователски и развойни проекти
Енергетика и изменение на климата		
Възобновяеми енергийни източници	MW	Допълнителен капацитет за производство на възобновяема енергия
Енергийна ефективност	домакинства	Брой домакинства, преминали в по-горен клас на енергопотребление
	kWh/годишно	Понижаване на потреблението на първична енергия от обществените сгради
	потребители	Брой допълнителни потребители на енергия, свързани към интелигентни енергийни мрежи

Намаляване на емисиите парникови газове	на на	тонове CO ₂ екв.	Очаквано намаляване на емисиите на парникови газове в CO ₂ еквивалент
Социална инфраструктура			
Грижи за децата и образование		лица	Капацитет за обслужване на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижи за децата или образование
Здравеопазване		лица	Капацитет на подпомогнатите здравни услуги
Жилищен фонд		домакинства	Брой домакинства с подобрени жилищни условия
Туризм		посещения	Брой посещения на подпомогнатите туристически атракции
Културно наследство		посещения	Брой посещения на подпомогнатите туристически обекти
Градоустройство		лица	Брой жители, живеещи в райони с интегрирани стратегии за градско развитие
		квадратни метри	Нови незастроени площи в градските райони
		квадратни метри	Нови обществени или търговски сгради в градските райони
		квадратни метри	Нови жилища в градските райони
Пазар на труда и обучение²²			
		лица	Брой участници в инициативи за трансгранична мобилност
		лица	Брой участници в съвместни инициативи за местна заетост и съвместно обучение

²²

По целесъобразност информацията за участниците се дава с разбивка, в която се посочва статутът им на пазара на труда: „заети лица“, „безработни лица“, „трайно безработни лица“, „неактивни лица“ или „неактивни лица, които не участват в образователни или обучителни програми“.

	лица	Брой участници в проекти, които насърчават равенството между половете, равните възможности и социалното приобщаване през граница
	лица	Брой участници в съвместни схеми за образование и обучение, които подкрепят младежката заетост, образователните възможности и висшето и професионалното образование през граница
Институционален и административен капацитет		
	брой	Брой проекти, които насърчават правното и административно сътрудничество и сътрудничеството между гражданите и институциите
	брой	Брой разработени и изпълнени проекти, които подкрепят изпълнението на макрорегионални стратегии и стратегии за морските басейни
	брой	Брой разработени проекти за междурегионално сътрудничество, които повишават ефективността на политиката на сближаване
	брой	Брой разработени и изпълнени проекти за междурегионално сътрудничество, които повишават ефективността на политиката на сближаване